

Selection + Loop

การทำซ้ำคือการทำงานคล้อยคลึงเดิม มีรูปแบบหลักอยู่ 2 แบบคือ

- การทำซ้ำตามจำนวนครั้งที่กำหนด
- การทำซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดเป็นเท็จ

ใน Python นั้นมีคำสั่งสำหรับการทำซ้ำ (Loops) อยู่ 2 ชนิด ได้แก่
for และ while

"for"

คำสั่ง for นั้นจะทำซ้ำบนสิ่งของภายในลำดับใดๆ (list หรือ string) ตามลำดับที่ปรากฏในลำดับเหล่านั้น เช่น

```
words = ['apple', 'banana', 'coconut']  
for fruit in words:  
    print(fruit, len(fruit))
```

ผลลัพธ์

```
apple 5  
banana 6  
coconut 7
```

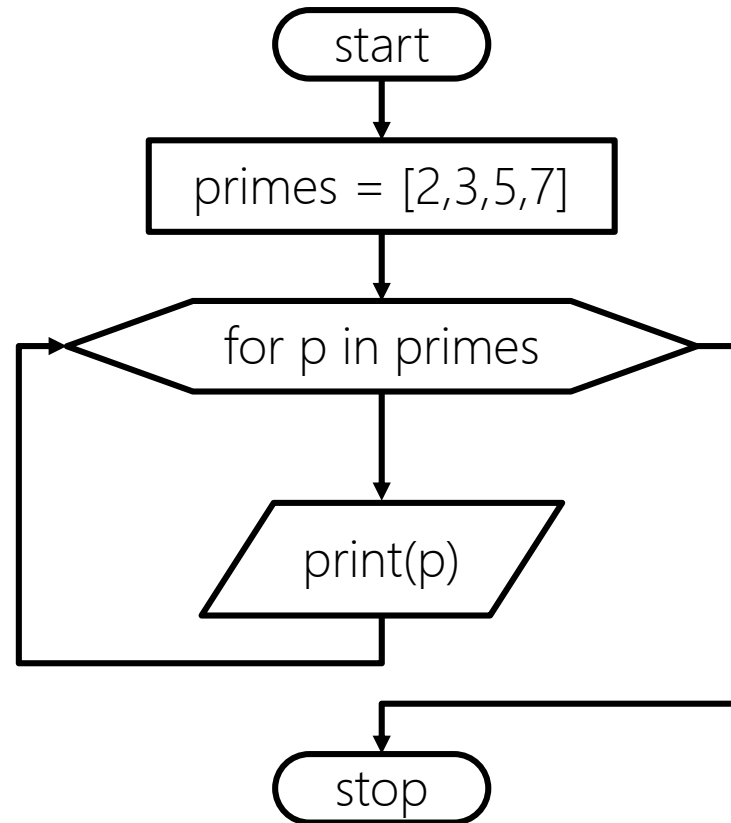
"for" loop

"for" loop จะทำซ้ำตามลำดับที่กำหนดให้ ตัวอย่างเช่น

```
primes = [2, 3, 5, 7]
for p in primes:
    print(p)
```

Output

```
2
3
5
7
```


"for" loop สามารถทำซ้ำบนลำดับของตัวเลขได้โดยใช้ฟังก์ชัน
"range"

ฟังก์ชัน "range" จะคืนค่าลำดับที่ไม่เปลี่ยนแปลงของตัวเลขจาก
ช่วงที่กำหนดให้ โดยทั่วไปจะถูกใช้งานคู่กับการทำซ้ำตามจำนวน
ครั้งที่กำหนดใน "for" loop

"for" loop with range

การใช้ "for" loop กับฟังก์ชัน range กำหนดให้ ตัวอย่างเช่น

```
for i in range(5):  
    print(i)
```

Output

```
0  
1  
2  
3  
4
```

ฟังก์ชัน range()

เป็นฟังก์ชันที่ทำหน้าที่สร้างลำดับของตัวเลขเช่น ลำดับของเลขที่ติดกัน 0 – 3 หรือลำดับแบบช่วงห่างเท่ากันเช่น 2, 4, 6, 8

มี 3 รูปแบบการใช้งาน

- range(stop)
- range(start, stop)
- range(start, stop, step)

ทั้งนี้ start, stop, step ต้องเป็นเลขจำนวนเต็มเท่านั้น

range(stop)

การใช้งาน range(stop) เป็นการสร้างลำดับ 0, 1, 2, ..., n-1

ตัวอย่าง

```
list(range(5))
```

```
[0, 1, 2, 3, 4]
```

```
list(range(8))
```

```
[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]
```


range(start, stop)

การใช้งาน range(start, stop) เป็นการสร้างลำดับ start, start+1, ..., stop-1 ตัวอย่าง

```
list(range(10, 15))
```

```
[10, 11, 12, 13, 14]
```

```
list(range(-9, -1))
```

```
[-9, -8, -7, -6, -5, -4, -3, -2]
```

```
list(range(100, -15))
```

```
[]
```

range(start, stop, step)

การใช้งาน range(start, stop, step) เป็นการสร้างลำดับที่เปลี่ยนแปลงจากค่าเดิมด้วยค่า step โดยมีสองกรณีขึ้นกับค่า step ว่าเป็นค่าบวกหรือลบ

สำหรับ step ที่มีค่าเป็นบวก

$r[i] = \text{start} + \text{step} * i$ เมื่อ $i \geq 0$ และ $r[i] < \text{stop}$

สำหรับ step ที่มีค่าเป็นลบ

$r[i] = \text{start} + \text{step} * i$ เมื่อ $i \geq 0$ และ $r[i] > \text{stop}$

range(start, stop, step)

ตัวอย่าง

```
list(range(0, 10, 3))
```

```
[0, 3, 6, 9]
```

```
list(range(0, 10, -3))
```

```
[]
```

```
list(range(0, -10, -3))
```

```
[0, -3, -6, -9]
```

เมื่อใช้ฟังก์ชัน range ลำดับของตัวเลขที่ได้สามารถทำการดำเนินการ
ทั่วไปได้ ยกเว้น concatenation และ repetition

เช่น

```
r = range(0, 20, 2)  
11 in r
```

False

```
10 in r
```

True

ข้อดีของการใช้ฟังก์ชัน range เมื่อเทียบกับการใช้ list หรือ tuple คือ range ใช้
หน่วยความจำที่น้อยกว่า

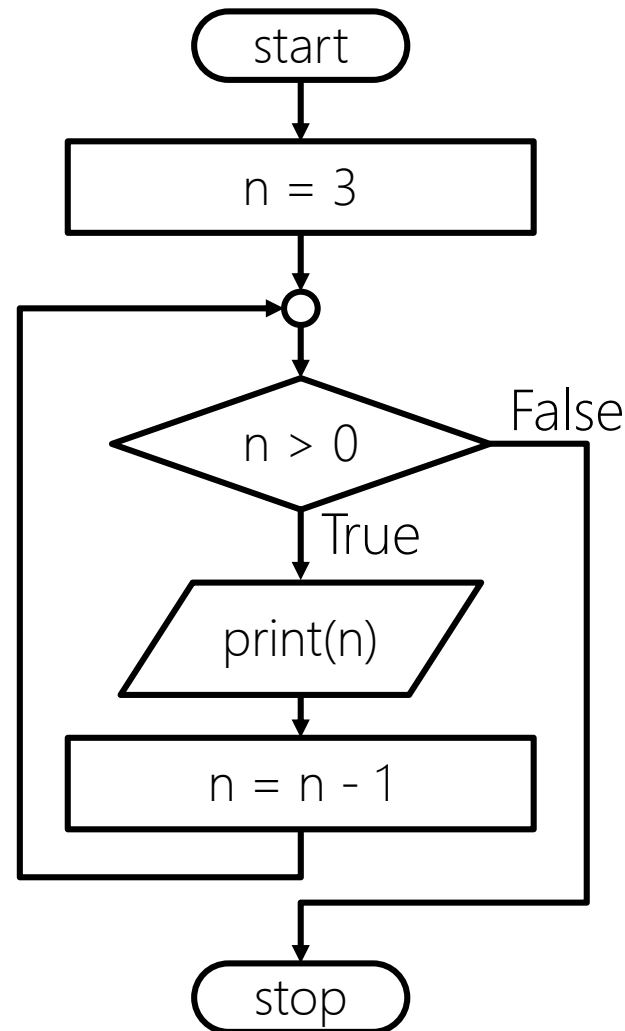
"while" loop

"while" loop จะทำซ้ำจนกว่าเงื่อนไขที่กำหนดเป็นเท็จ ตัวอย่างเช่น

```
n = 3
while n > 0:
    print(n)
    n = n - 1
```

ผลลัพธ์

```
3
2
1
```


เราได้เรียนโครงสร้างการเขียนโปรแกรม

- แบบลำดับ (Sequence)
- มีการตัดสินใจ (Decision)
- มีการวนซ้ำ (Iteration, Loops)

จากนี้ไปเราจะนำเอาโครงสร้างการเขียนโปรแกรมทั้ง 3 แบบมาใช้
ร่วมกัน โดยเราจะประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหา

วาดรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส

- รับข้อมูลเลขจำนวนเต็ม 1 ตัว (n) จากนั้นพิมพ์สี่เหลี่ยมจัตุรัสด้วยอักขระ x ให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส

- ตัวอย่างเช่น

รับค่า

3

แสดงผล

xxx

xxx

xxx

วิเคราะห์โจทย์

รับค่า n

ต้องพิมพ์ x ที่ตัว

ต้องพิมพ์ x ที่บรรทัด

ต้องพิมพ์ x บรรทัดละทีตัว

วิเคราะห์โจทย์

รับค่า n

ต้องพิมพ์ x กี่ตัว

n^2 ($n \times n$)

ต้องพิมพ์ x กี่บรรทัด

n บรรทัด

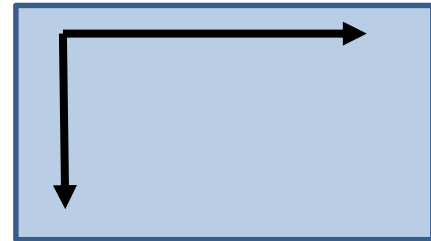
ต้องพิมพ์ x บรรทัดละกี่ตัว

n ตัว

พบว่ามีการทำซ้ำเดิม

ถามว่าจะวนทำแบบไหนดี

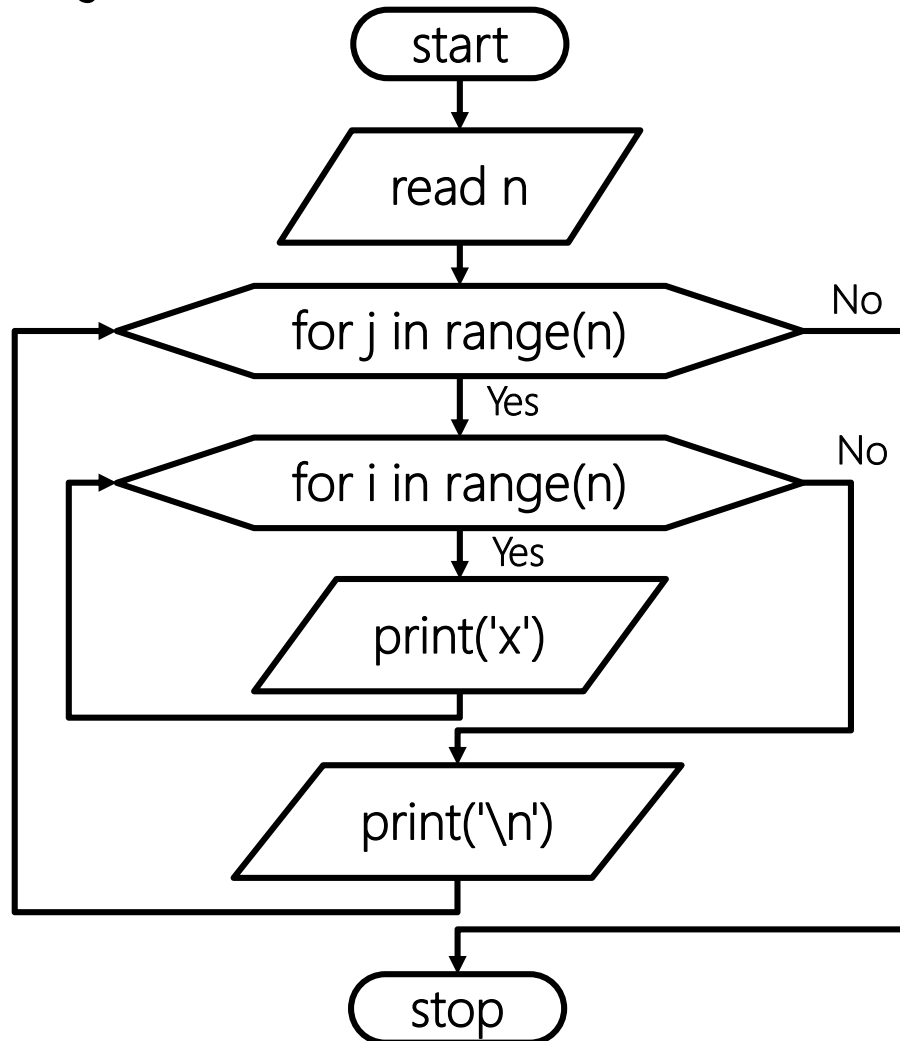
- วนทำทีละบรรทัด
- วนทำทีละหลัก

เราขึ้นบรรทัดใหม่แล้วย้อนกลับมาไม่ได้ดังนั้นเราจะวนทำทีละบรรทัด

flowchart

flowchart ของปัญหานี้ควรมีหน้าตาเป็นอย่างไร

- เราเลือกวนทำที่ละบรรทัด
- แต่ละบรรทัดเราทำอะไร
พิมพ์ x จำนวน n ตัว
- เขียน code อย่างไร

```
for i in range(n):  
    print('x', end="")
```

หมายเหตุ หากต้องการ print โดยที่ไม่ขึ้นบรรทัดใหม่ให้เพิ่ม ,end="" ต่อท้ายข้อความ

เราจะวนทำ n บรรทัด

คิดว่าเป็นตัวต่อ เหมือนใน Lab code.org

วนทำ 1 รอบต้องทำอะไรบ้าง

1 พิมพ์ x จำนวน n ตัว

2 จากนั้นขึ้นบรรทัดใหม่ (ทำสองอย่าง)

```
for j in range(n):  
    for i in range(n):  
        print('x', end="")  
    print("")
```

1

2

- เมื่อรวม code ทั้งหมด

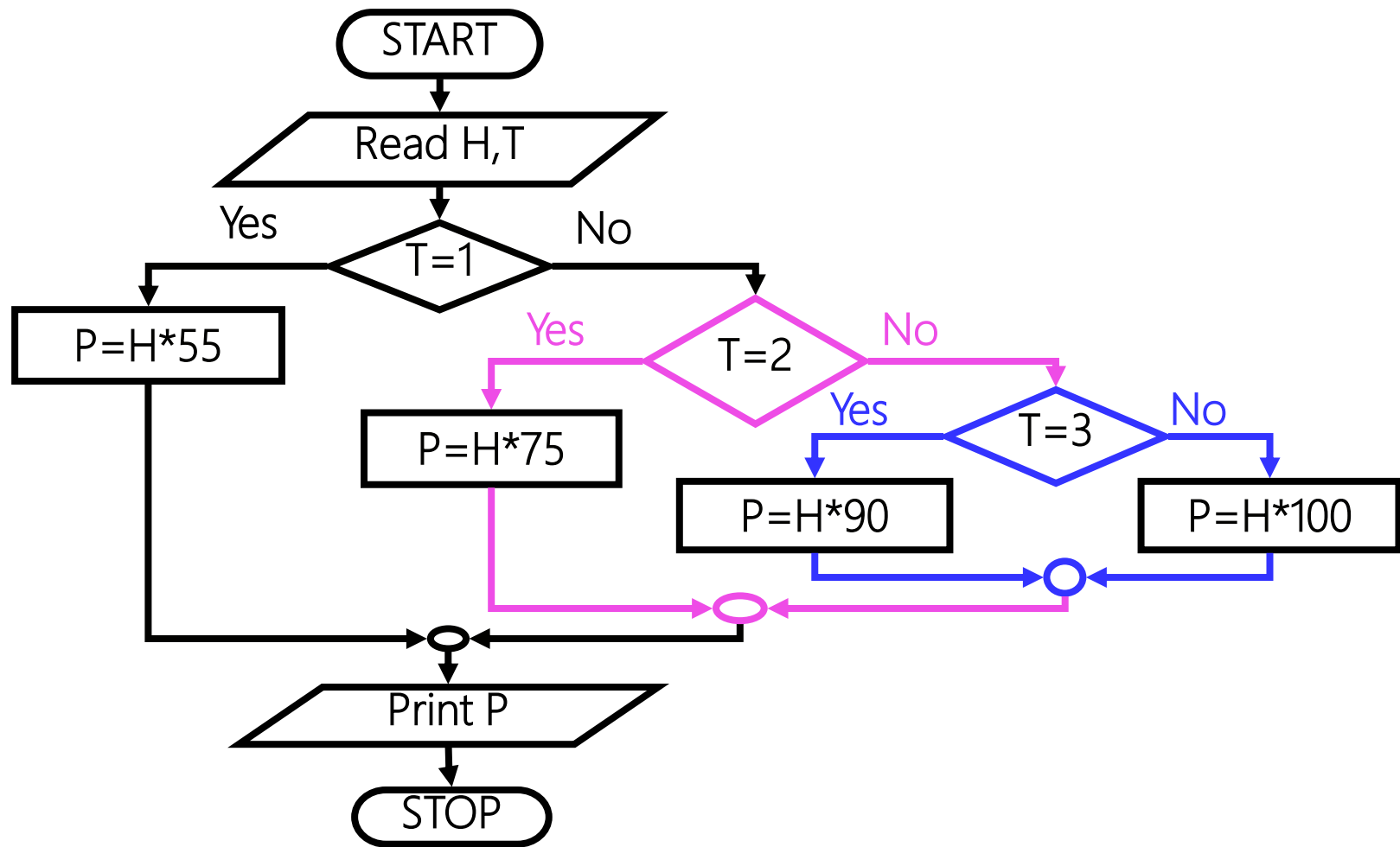
```
n = int(input(''))  
for j in range(n):  
    for i in range(n):  
        print('x', end="")  
    print('')
```

```
3  
xxx  
xxx  
xxx
```

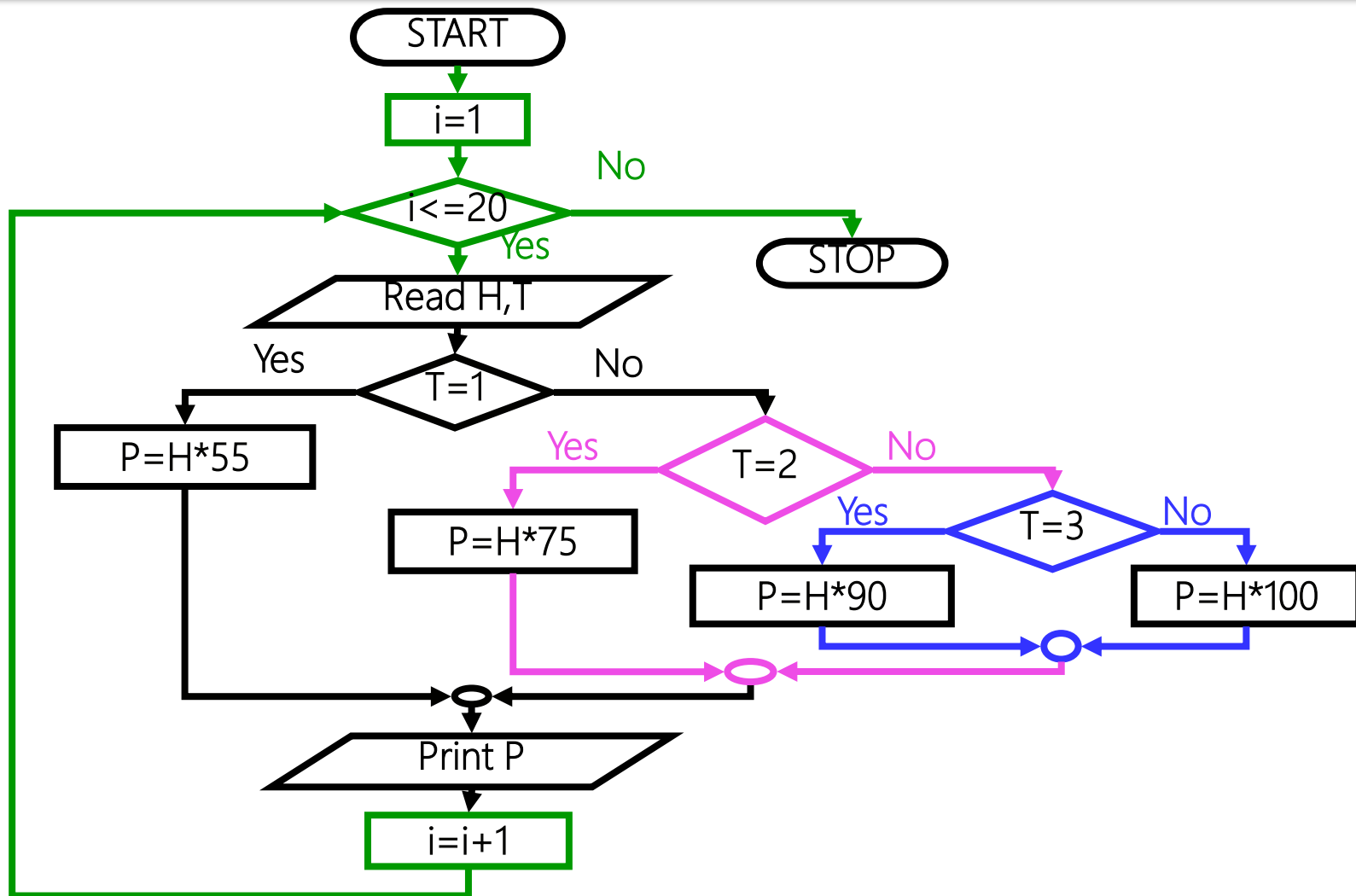
จงเขียนผังงานและโปรแกรมเพื่อคำนวณเงินค่าจ้างของพนักงานจำนวน 20 คน โดยกำหนดให้รับข้อมูลจำนวนชั่วโมงทำงานและข้อมูลประเภทของพนักงาน ซึ่งพนักงานแต่ละประเภทได้รับค่าจ้างต่อชั่วโมงต่างกัน ดังนี้

ประเภทของพนักงาน	ค่าจ้างบาท / ชั่วโมง
1	55
2	75
3	90
4	100

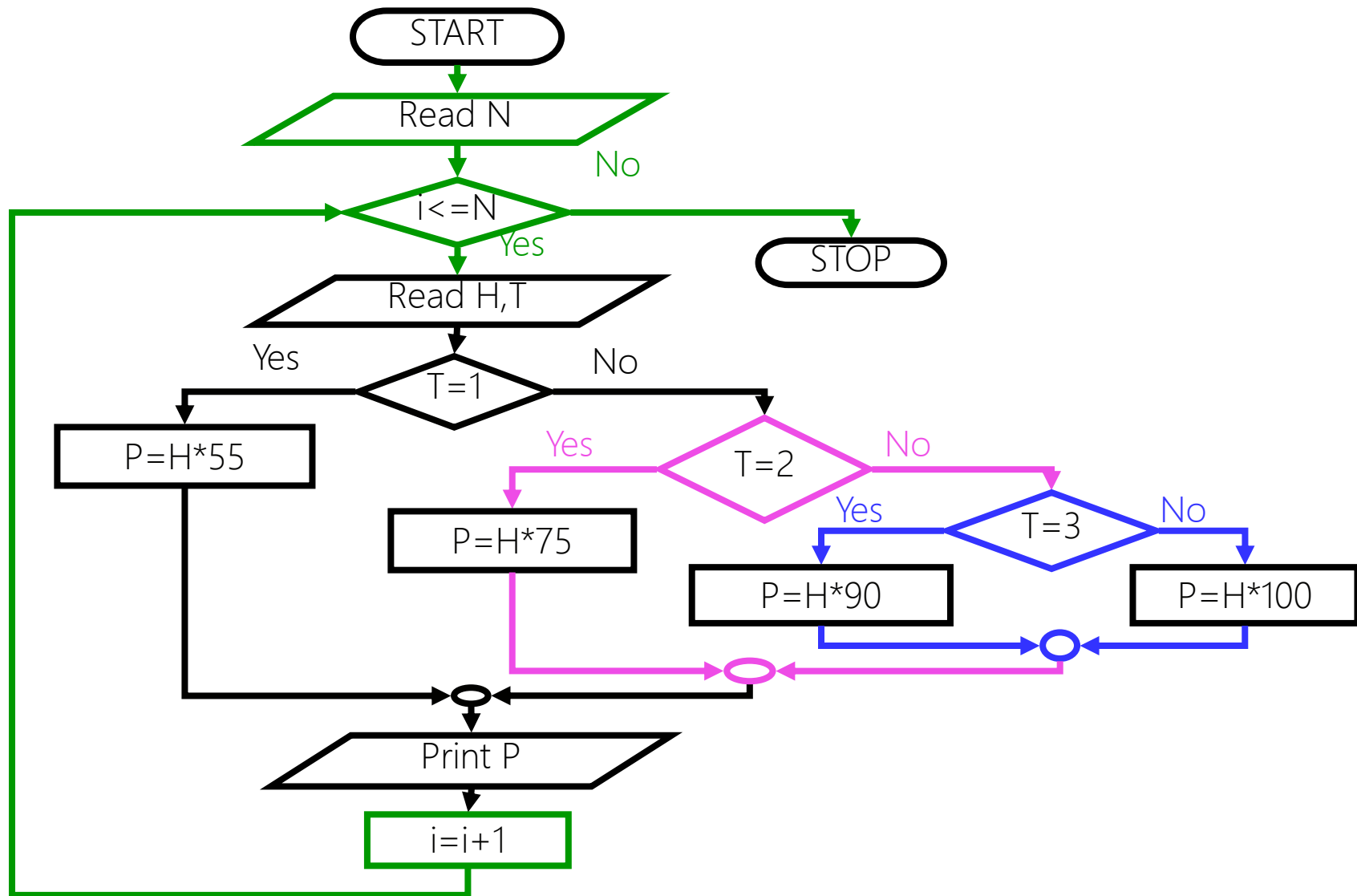
เมื่อคิดค่าจ้างของลูกจ้างคนเดียว

เมื่อคิดค่าจ้างของลูกจ้าง 20 คน

เมื่อคิดค่าจ้างของลูกจ้าง N คน


```
n = int(input('N = '))
for i in range(n):
    print('Employee %d'%(i+1))
    h = int(input('H = '))
    t = int(input('T = '))
    if t==1 :
        p=h*55
    elif t==2 :
        p=h*75
    elif t==3 :
        p=h*90
    else:
        p=h*100
    print(p)
```

หาค่า max

- รับข้อมูลจำนวนเต็ม 1 ตัว (n) จากนั้นรับค่าเลขจำนวนจริง n ครั้ง แล้วหาค่า max ของเลขเหล่านี้
- ตัวอย่างเช่น

รับค่า

3

7

2

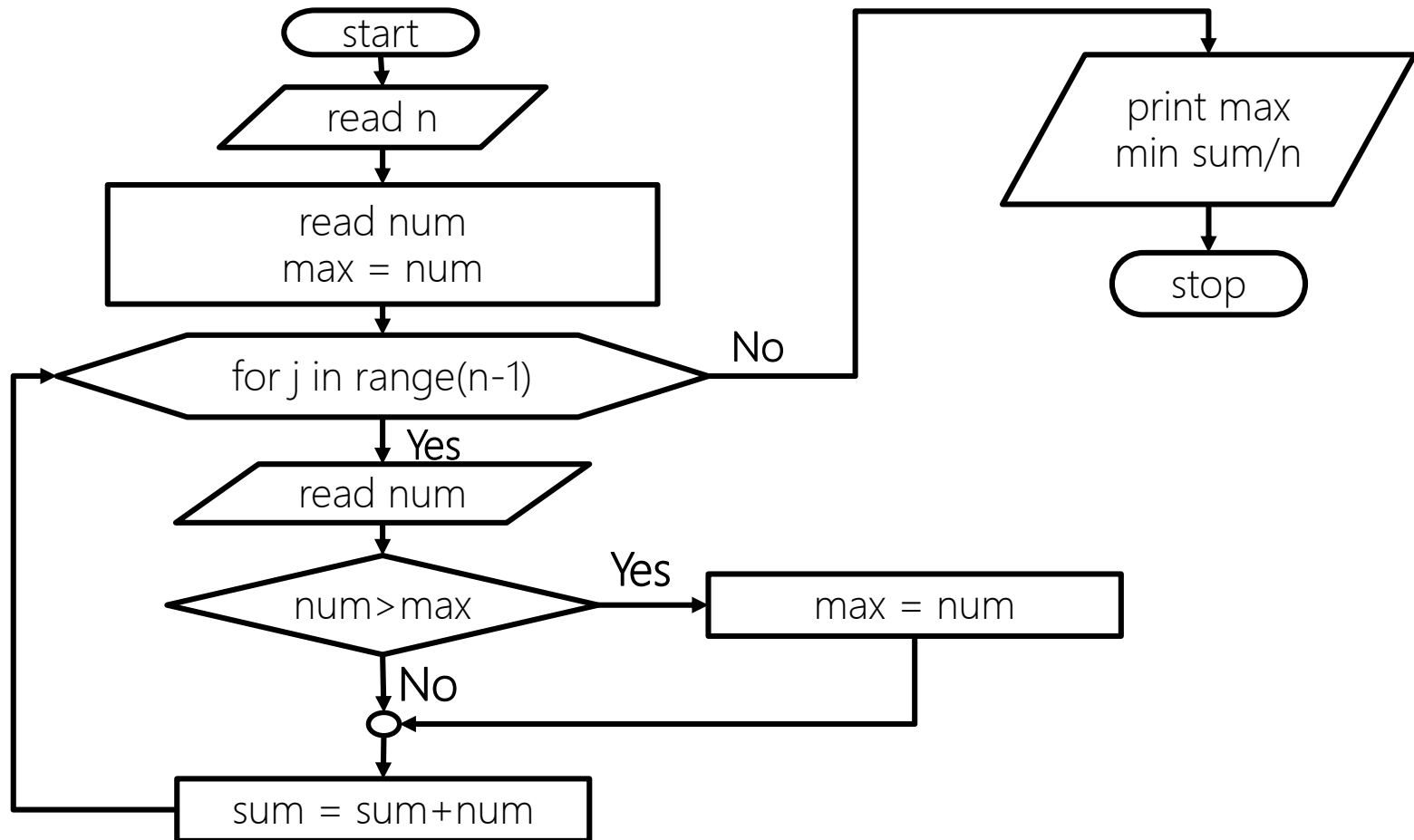
5

ผลลัพธ์

max = 7

flowchart

flowchart ของปัญหานี้ควรมีหน้าตาเป็นอย่างไร

- ทำไมเราต้องกำหนดให้ค่าแรกที่เราเป็น $\text{max} = \text{num}$
- ทำไมใน for loop เราวนค่า $\text{range}(n-1)$

เมื่อรวม code ทั้งหมด

```
n = int(input(""))  
num = float(input(""))  
max=min=sum=num  
for i in range(n-1):  
    num = float(input(""))  
    if num>max:  
        max=num  
print("max = %.2f"%max)
```